

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจร้านอาหารญี่ปุ่น เป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่มีการขยายตัวอย่างมากในประเทศไทยในปัจจุบัน เนื่องจากกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2542 (“บิสเนสไทย”, 2002, para. 9) โดยมีสาเหตุจากกระแสนิยมของกลุ่มคนไทยที่มีวัฒนธรรมในการบริโภคอาหารญี่ปุ่นที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกว่า 60,000 คน (“หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ”, 2550, para. 3) ซึ่งตัวเลขที่ได้จากการสำรวจของฝ่ายส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่นประจำประเทศไทยนั้นพบว่า ในปัจจุบันมีร้านอาหารญี่ปุ่นที่ให้บริการในประเทศไทยอยู่ประมาณ 660 แห่ง โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ เชียงใหม่ และชลบุรี ซึ่งจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในไทยนั้นมากเป็นอันดับ 5 ของโลก เป็นรองเพียงสหรัฐฯ จีน เกาหลีใต้และไต้หวันเท่านั้น โดยร้านอาหารญี่ปุ่นในไทยนั้นแยกเป็นร้านในห้างสรรพสินค้าร้อยละ 50 ร้านเดี่ยว (Stand Alone) ร้อยละ 40 และร้านในโรงแรมร้อยละ 10 ส่วนใหญ่บริหารงานโดยคนไทยทั้งหมด และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น

การขยายตัวของธุรกิจที่มีอย่างต่อเนื่องนี้ ส่งผลให้มีการแข่งขันอย่างเข้มข้นมากขึ้น โดยบรรดาผู้ประกอบการทั้งรายเดิม และผู้ที่เข้ามาลงทุนใหม่นั้นต้องมีการปรับในเรื่องของกลยุทธ์ในหลายๆด้าน ทั้งในส่วนของการตลาดให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการทางธุรกิจนี้ การตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้า ทั้งในเรื่องของรสชาติ ราคาที่สมเหตุสมผล การเลือกทำเลที่ตั้ง การประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด ตลอดจนการให้บริการที่ดีเพื่อให้เกิดประทับใจ จึงเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งสร้างความแตกต่าง อันส่งผลให้เกิดความได้เปรียบคู่แข่งในธุรกิจเดียวกัน

บุคลากรในองค์กรจึงเป็นส่วนสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสร้างความแตกต่าง และผลักดันกลยุทธ์ดังกล่าว ให้ไปสู่เป้าหมายในเชิงธุรกิจขององค์กร บุคลากรที่มีความสามารถ และได้แสดงออกซึ่ง ความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะ และความชำนาญการที่องค์กรพึงประสงค์ ได้อย่างเต็มศักยภาพนั้น ย่อมจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในงานเพิ่มมากขึ้น

การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน (Empowerment) จึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการ ดึงศักยภาพของพนักงานให้แสดงออกซึ่ง ความรู้ ประสบการณ์และแรงจูงใจที่มีอยู่ในตัวของ พนักงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในปัจเจกบุคคลอยู่แล้ว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ (Randolph, 1995, p.20) และเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ การมีอำนาจที่เพิ่มขึ้นหากว่า องค์การทำการ เสริมสร้างพลังอำนาจในงานให้กับพนักงานได้ จะยิ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์การในหลาย ด้านและยังลดภาวะการไม่มีอำนาจของบุคลากรในองค์การ และเกิดประโยชน์ในแง่ของการ ตัดสินใจที่รวดเร็ว และรู้จักคิดริเริ่มสิ่งใหม่ (Kanter, 1977, pp.275-281) อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วม ในการกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์การ ผ่านการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ เสมือนการเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจคนหนึ่ง (Blanchard, 2001, pp. 8-9)

ลอว์เลอร์ และคณะ ได้ทำการศึกษาในหลายองค์การ พบว่า เมื่อพนักงานได้รับการ เสริมสร้างพลังอำนาจในงาน เช่น ได้รับอำนาจ การควบคุม หรือ ความรับผิดชอบในงานของตน มากขึ้น องค์การจะได้รับผลตอบแทนจากการขายสูงขึ้น โดยวัดจากการเติบโตของร้านต่อปี แม้แต่ ในอุตสาหกรรมบริการด้านวิศวกรรม แนวทางนี้ก็สามารถช่วยลดต้นทุนในการบริหารงาน โครงการ และปรับปรุงคุณภาพของงานได้เช่นกัน (Edward Lawer quoted in Blanchard, 2001, pp. 10-11)

ดังนั้นแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน จึงเข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้าง ดึงความสามารถ และแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) คุณภาพการบริการที่ดี เนื่องจากใน กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานนั้น ทางองค์การได้ให้ทรัพยากร ทั้งทางด้านข่าวสาร (Information) การสนับสนุน (Support) และทรัพยากร (Resources) ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ (Kanter, 1983, pp. 159-179) หากพนักงานต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองความ คาดหวังของลูกค้าได้สร้างสรรค์ ทั้งการรับมือกับการร้องเรียนของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว และ ให้บริการลูกค้าดียิ่งขึ้น (Lashley, 1995, Bateson, 1995 quoted in Lee et al., 2006, p. 253)

จากเหตุผลข้างต้น การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน จึงมีความเกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จขององค์การ โดยบุคลากรที่ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน มีส่วนช่วยลดภาวะ ของผู้บริหาร หรือเจ้าของกิจการตามบทบาทและหน้าที่ในงานที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นด้าน การบริหารจัดการ รวมถึงการรับมือกับความคาดหวังของลูกค้า เพื่อให้เกิดความพึงพอใจอันจะ นำสู่การบรรลุเป้าหมายเชิงธุรกิจ ที่องค์การตั้งไว้

เนื่องจากว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานนั้นซับซ้อนเกินกว่าที่จะเกิดจากสิ่งที องค์การมอบให้พนักงานเพียงอย่างเดียว จึงควรคำนึงถึงด้านความรู้สึกของบุคคลที่รับรู้ว่ามี

อำนาจในงานตามธรรมชาติหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด (Konger & Canungo, 1988, p. 474) ในการศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา (Psychological Empowerment) ตามแนวความคิดของ สไปรทเซอร์ ซึ่งได้รับอิทธิพลของแนวความคิดนี้จากทั้ง คองเกอร์ และคานูโก และ โธมัส และเวลท์เฮาส์ ในมุมมองของการเสริมสร้างแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ที่แสดงออกในรูปของการรู้คิดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความหมาย (Meaning) ด้านสมรรถนะ (Competence) ด้านเจตนากรรมในตนเอง (Self-determination) และ ด้านผลกระทบ (Impact) (Thomas & Velthouse 1990, p. 66, Spreitzer, 1996, p. 483) เพื่อให้ได้ มิติที่ครอบคลุมทั้งในระดับของแนวทางการบริหารงานขององค์กร ผู้วิจัยยังได้ศึกษาการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้าง และระดับของปัจเจกบุคคล คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาร้านอาหารญี่ปุ่นบริษัทหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 5 สาขา เนื่องจากทางองค์กรได้นำแนวคิดเรื่องการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน มาประยุกต์ใช้ในการทำงานแบบที่มงานของแต่ละร้าน เพื่อตอบสนองนโยบายขององค์กรที่มุ่งเน้นการตอบสนองความคาดหวังของลูกค้าที่มาใช้บริการในร้านอาหารซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญที่สุดขององค์กร โดยใช้แนวคิดนี้ในการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาบุคลากร ตามทฤษฎีโครงสร้างอำนาจของ คานเทอร์ (Kanter, 1977 & 1983) ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในเชิงการบริหาร และการพัฒนาองค์กรโดยแนวทางการปฏิบัติคือ การมอบหมายงาน และการมีส่วนร่วม โดยทางองค์กรมีหน้าที่ในการสนับสนุนใน โครงสร้างด้านอำนาจ ได้แก่ การให้ข้อมูล ข่าวสาร (Information) การสนับสนุน (Support) และทรัพยากร (Resources) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และทำให้พนักงานรู้สึกว่าจะเกิดอำนาจในการที่จะริเริ่ม และตัดสินใจ ตลอดจนมีส่วนร่วมในงาน และการสนับสนุนของโครงสร้างด้านโอกาส ได้แก่ การให้โอกาสในการเจริญเติบโตทางอาชีพกับพนักงาน โดยการศึกษาปัจจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของพนักงานที่มีต่อการเสริมสร้างอำนาจในงานตามแนวทางการบริหารขององค์กร

นอกจากการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของโดยตรงขององค์กรแล้ว การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ยังส่งผลต่อความรู้สึกผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร เช่น การศึกษาของ เคิร์กแมน และ โรเซน (Kirkman & Rosen, 1999, quoted in Lee et al., 2006, p. 254) ซึ่งพบว่า ยิ่งพนักงานในกลุ่มงานให้บริการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเท่าไร ก็จะมีระดับของความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรที่เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น โธมัส และ เวลท์เฮาส์

(Thomas & Velthouse, 1990) คานเทอร์ (Kanter, 1993) และสตีเยร์ (Steer, 1977) ก็พบว่าพนักงานในงานบริการที่มีการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานจะมีความเชื่ออย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร ตลอดจนความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่ในการทำประโยชน์ให้กับองค์กร และดำรงรักษาไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งในมุมมองนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพของงานโดยตรง และลดต้นทุนที่เกิด จากอัตราการหมุนเวียนของพนักงานอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม บุคลากรขององค์กรบริการดังกล่าวมักจะลาออกไปเพื่อทำงานกับร้านอื่นๆ สาเหตุหลัก เกิดจากอัตราค่าจ้าง แม้ว่าจะมีอัตราที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยก็ตาม จึง น่าจะมีแนวทางอื่นอีก นอกเหนือจากการแข่งขันในเรื่องการดึงบุคลากรด้วยปัจจัยจูงใจจาก ภายนอก (Extrinsic motivation) ด้วยค่าจ้างเพียงอย่างเดียว หากแต่มองถึงการจูงใจด้วยปัจจัย ภายใน (Intrinsic motivation) โดยเพิ่มคุณค่าของงาน และพัฒนาความสามารถของบุคลากร เพื่อ เพิ่มระดับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน อันจะส่งผลให้เกิดให้เกิดระดับความรู้สึกผูกพันต่อ องค์กรที่สูงขึ้น และจากการศึกษาหลายๆ งาน พบว่าความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรจะส่งผลกระทบต่อ โดยอ้อมต่อความปรารถนาที่จะร่วมงานกับองค์กร และการแสวงหางานใหม่ (Angle & Parry, 1981, Hom et al., 1979; Koch & Steers, 1978; Mowday et al., 1979; Steers 1977) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรด้านความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร กับตัวแปรด้านการเสริมสร้างพลัง อำนาจในงานว่าตัวแปรทั้งสองเป็นอย่างไร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร รวมทั้งมีผลต่อ ความสำเร็จของร้านอาหารญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานครอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยากับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยาขององค์การ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 1.1 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 1.2 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านโอกาสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 2 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 2.1 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านความหมายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 2.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านสมรรถนะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 2.3 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านเจตนาธรรมณ์ในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 2.4 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านผลกระทบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

สมมติฐานที่ 3 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยา

สมมติฐานที่ 3.1.1 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้าน

ความหมาย

สมมติฐานที่ 3.1.2 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านสมรรถนะ

สมมติฐานที่ 3.1.3 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้าน

เจตนารมณ์ในตนเอง

สมมติฐานที่ 3.1.4 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านผลกระทบ

สมมติฐานที่ 3.2.1 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านโอกาสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านความหมาย

สมมติฐานที่ 3.2.2 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านโอกาสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านสมรรถนะ

สมมติฐานที่ 3.2.3 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านโอกาสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านเจตนารมณ์ในตนเอง

สมมติฐานที่ 3.2.4 การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างด้านโอกาสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานในเชิงจิตวิทยาด้านผลกระทบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการของร้านอาหารญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 สาขา มีประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 104 คน เป็นพนักงานในตำแหน่งพนักงานระดับหัวหน้างาน พนักงานครัว พนักงานเสิร์ฟ พนักงานตรวจสอบรายการอาหาร พนักงานส่วนงานน้ำ และพนักงานคิดเงิน

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย

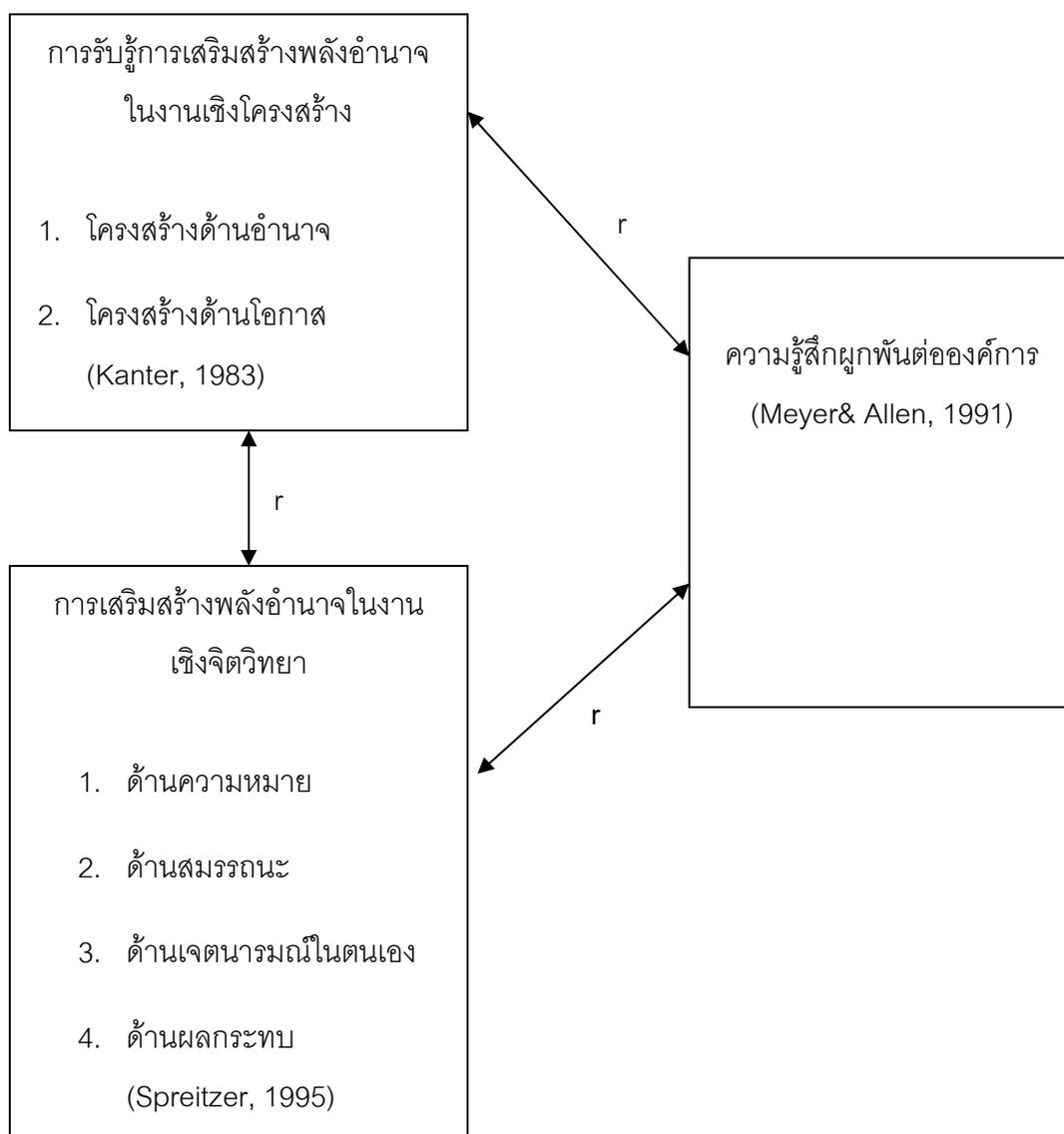
2.1 การรับรู้เสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างตามแนวคิดของคานเทอร์ (1983) ประกอบด้วย (1) ด้านอำนาจ และ (2) ด้านโอกาส

2.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดของสไปเซอร์
(1995) ประกอบด้วย (1) ด้านความหมาย (2) ด้านสมรรถนะ (3) ด้านเจตนากรณีในตนเอง และ
(4) ด้านผลกระทบ

2.3 ความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ ตามแนวความคิดของ เมเยอร์ และอัลเลน
(1991) ประกอบด้วย (1) ด้านจิตใจ (2) ด้านบรรทัดฐาน และ (3) ด้านการคงอยู่

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้าง การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา และความรู้สึกรผูกพันต่อองค์กร มีกรอบความคิดในการวิจัย ดังนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้างในองค์การ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา และ ความรู้สึกผูกพันต่อองค์การตามการรับรู้ของพนักงานในองค์การ
2. สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการบริหารองค์การโดยการให้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานทั้งเชิงโครงสร้าง และเชิงจิตวิทยาแก่พนักงานในองค์การได้อย่างเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การบริหารงานขององค์การ ทั้งในเชิงกลยุทธ์ การจัดการ การปฏิบัติการและความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ
3. ทำให้ทราบระดับของการรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้าง และเชิงจิตวิทยาของพนักงานในองค์การ และความรู้สึกผูกพันต่อองค์การของพนักงานในองค์การ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้าง (Perceived Structural Empowerment) หมายถึง การรับรู้การเสริมสร้างพลังอำนาจเชิงโครงสร้างจากองค์การ โดยพิจารณาจากโครงสร้างที่จำเป็นและสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยอ้างอิงจากแนวความคิด การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงโครงสร้าง (Structural Empowerment) ของคานเทอร์ (Kanter, 1977, pp. 129- 205, Kanter, 1983, pp. 159-189) ซึ่งประกอบด้วย

1. โครงสร้างด้านอำนาจ (Structural lines of power) อันได้แก่ ข้อมูล ข่าวสาร การสนับสนุนจากองค์การ และ ทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
  2. โครงสร้างด้านโอกาส (Structural lines of opportunity) เป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วย ความคาดหวัง และการมองเห็นโอกาสในการเจริญเติบโตทางอาชีพในภายภาคหน้า
- จากแนวคิดนี้ เมื่อพนักงานที่ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ในระดับสูง จะมีลักษณะของคุณภาพในการบริการที่ดี ตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาของลูกค้ำได้รวดเร็ว

การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา (Psychological Empowerment) หมายถึง กระบวนการแรงจูงใจในงานภายในตนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการรู้คิด อัน

สะท้อนความโน้มเอียงของแต่ละบุคคลที่มีต่อบทบาทในงานของคนๆ นั้น โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ตามแนวคิดของ สไปร์ทเซอร์ (Spreitzer, 1995, p. 1443) คือ

1. การรู้คิดด้านความหมาย (Meaning) คือ คุณค่าของวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของงาน ซึ่งถูกตัดสินโดยเปรียบเทียบสัมพันธ์กับค่านิยม อุดมคติ และมาตรฐานของแต่ละบุคคล โดยจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกัน ระหว่างความต้องการของแต่ละบทบาทในงาน กับ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

2. การรู้คิดด้านสมรรถนะ (Competence) หรือเท่ากับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) คือความเชื่อหรือการรับรู้ของปัจเจกบุคคลที่มีต่อความสามารถของตนเอง ในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยทักษะและความชำนาญซึ่งจำเพาะเจาะจงในเรื่องที่เกี่ยวกับงาน

3. การรู้คิดด้านเจตนารมณ์ในตนเอง (Self-determination) คือความเชื่อหรือการรับรู้ของปัจเจกบุคคลว่า ตนเองมีทางเลือกในการเริ่มต้น และควบคุมการกระทำสิ่งต่างๆ อันสะท้อนถึงความเป็นอิสระของตน (Autonomy) ในการสร้างสรรค์ และทำงานอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการของตนเอง ซึ่งรวมถึงการตัดสินใจ และความพยายามที่ใช้ในการทำงาน เป็นต้น

4. การรู้คิดด้านผลกระทบ (Impact) คือระดับความมากน้อยซึ่งปัจเจกบุคคลมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ต่างๆ ของงาน ทั้งในเชิงกลยุทธ์ การจัดการ และในเชิงปฏิบัติการ

ความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อองค์การ (Organization Commitment) หมายถึง ความรู้สึกผูกพันระหว่างพนักงานกับองค์การ ที่ยึดเหนี่ยวให้พนักงานทำงานร่วมกับองค์การต่อไป และส่งอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของพนักงานในองค์การ (Meyer & Allen, 1991) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ความรู้สึกผูกพันด้านจิตใจ (Affective commitment) คือความรู้สึกผูกพันที่เกิดจากอารมณ์ของพนักงานซึ่งต้องการเป็นหนึ่งเดียวกับองค์การ และมีส่วนร่วมในองค์การ พนักงานที่มีความรู้สึกผูกพันต่อองค์การในด้านนี้จะแสดงออกถึงความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกในองค์การ

2. ความรู้สึกผูกพันด้านบรรทัดฐาน (Normative commitment) คือความรู้สึกผูกพันที่เกิดจากหน้าที่ความรับผิดชอบ ข้อผูกมัด หรือความเป็นหนี้บุญคุณทำให้ต้องอยู่ในองค์การต่อไป พนักงานที่มีความรู้สึกผูกพันทางด้านนี้ จะคิดว่าการอยู่ในองค์การเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อความถูกต้องในสังคม

3. ความรู้สึกผูกพันด้านการคงอยู่ (Continuance Commitment) คือความรู้สึกผูกพันที่ตระหนักว่า การอยู่ในองค์การเกิดจากการได้รับประโยชน์มากกว่าเสียประโยชน์

องค์การ หมายถึง ร้านอาหารญี่ปุ่นที่ผู้วิจัยทำการศึกษา จำนวน 5 สาขา ในเขตกรุงเทพมหานคร

พนักงาน หมายถึง พนักงานระดับหัวหน้างาน พนักงานเสิร์ฟ พนักงานครัว พนักงานตรวจสอบรายการอาหาร พนักงานส่วนงานน้ำ และพนักงานคิดเงิน